

ЄРШОВА Н.Ю., канд. екон. наук, доц., НТУ «ХП»

ФІЛЯЄВА А.А., студент, НТУ «ХП»

ЗІНЧЕНКО М.С., студент, НТУ «ХП»

ДОСЛІДЖЕННЯ ПІДХОДІВ ДО АНАЛІЗУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВ

Удосконаленню теоретичного змісту та уточнення економічної сутності власного капіталу, поліпшення організаційного та методологічного аспекту обліково-аналітичного напрямку присвячено праці таких вітчизняних та закордонних вчених як: Андре Ж., Бланк І.О., Бутинець Ф.Ф., Голов С.Ф., Дем'яненко М.Я., Ляйтнер Ф., Мних Є.В., Савицька Г.В., Сопко В.В., Чумаченко М.Г. та інших.

Аналіз власного капіталу підприємства є складним, комплексним завданням, під час розв'язання якого слід враховувати не лише загальний фінансовий стан підприємства та його діяльність, а й кон'юнктуру ринку продукції (товарів, послуг), економічний стан кредиторів та дебіторів окремого підприємства. Аналізуючи власний капітал, необхідно дати характеристику зміни його обсягу, структури, динаміки та відповідності змінам нерозподіленого прибутку. Приріст обсягу і питомої ваги власного капіталу за рахунок реінвестованого прибутку є ознакою економічного зростання підприємства.

Аналіз ефективності використання власного капіталу підприємств проводиться за допомогою різних типів моделей, що дозволяють структурувати та ідентифікувати взаємозв'язки між основними показниками. При існуючому стані найбільш прийнятними, на нашу думку, для аналізу є дескриптивні моделі. Дескриптивні моделі, або моделі описового характеру, є основними як для проведення аналізу капіталу, так і для оцінки фінансового стану підприємств. До них відносяться: побудова системи звітних балансів, подання бухгалтерської звітності в різних аналітичних розрізах; структурний і динамічний аналіз звітності, коефіцієнтний та

факторний аналіз, аналітичні записки до звітності. Всі ці моделі засновані на використанні інформації бухгалтерської звітності.

Процес формування обсягу і структури капіталу підпорядкований завданням забезпечення його господарської діяльності не тільки на початковій стадії функціонування підприємства, але й на перспективу:

1) забезпечення відповідності обсягу залученого капіталу обсягам оборотних і необоротних активів підприємства;

2) забезпечення оптимальності структури капіталу з позицій ефективного функціонування. Умови формування кінцевих результатів діяльності підприємства значною мірою залежать від структури капіталу, що використовується;

3) забезпечення мінімізації витрат по формуванню капіталу із різноманітних джерел, що здійснюється у процесі управління вартістю капіталу підприємства;

4) забезпечення високоефективного використання капіталу в процесі господарської діяльності шляхом максимізації рентабельності власного капіталу за припустимого рівня фінансового ризику.

Результати аналізу власного капіталу підприємства характеризують фінансову стабільність підприємства і є однією з найважливіших характеристик фінансового стану підприємства. Вона пов'язана зі ступенем залежності від кредиторів і інвесторів і характеризується співвідношенням власних і залучених коштів. Обмеженість власних фінансових ресурсів у багатьох підприємств зумовлює пошук залучення джерел, які за своєю структурою, вартістю та можливостями залучення будуть прийнятними з огляду на забезпечення збалансованого процесу виробничо-збутової діяльності підприємств.